

ОДАМ ПАПИЛЛОМАВИРУСИ ИНФЕКЦИЯСИДА ОҒИЗ БЎШЛИҒИ ШИЛЛИҚ ҚАВАТИДА КУЗАТИЛАДИГАН ЎЗГАРИШЛАР

**Муаллиф: Хамраева Нилуфар Хамзаевна
PhD тадқиқотчиси**

Аннотация. Ушбу тезис одам папилломавируси (ОПВ) инфекциясида оғиз бўшлиғи шиллиқ қаватида кузатиладиган морфологик ва клиник ўзгаришларни ўрганишга бағишланган. Шиллиқ қаватда ривожланадиган асосий патологик жараёнлар, уларнинг клиник аҳамияти ҳамда эрта ташхислаш имкониятлари таҳлил қилинган.

Одам папилломавируси инфекцияси инсон организмида кенг тарқалган вирусли касалликлардан бири бўлиб, оғиз бўшлиғи шиллиқ қаватига сезиларли таъсир кўрсатади. ОПВ эпителий тўқимасига тропизмга эга бўлиб, шиллиқ қаватда папилломатоз ўсишлар, гиперкератоз, гиперплазия, яллиғланиш ҳамда эрозив ўзгаришларни юзага келтиради. Ушбу ўзгаришлар беморларда оғрик, ноқулайлик ва функционал бузилишларга сабаб бўлади. Тадқиқотда ПЦР усули орқали ОПВ инфекцияси тасдиқланган беморлар стоматологик клиник кўрикдан ўтказилди. Клиник баҳолаш жараёнида патологик элементларнинг локализацияси, шакли ва клиник кечиши ҳисобга олинди. Натижаларга кўра, папилломатоз ўсишлар ва гиперкератоз энг кўп учрайдиган ўзгаришлар ҳисобланади.

Одам папилломавируси инфекцияси инсон организмида кенг тарқалган вирусли касалликлардан бири бўлиб, оғиз бўшлиғи шиллиқ қаватига сезиларли таъсир кўрсатади. ОПВ эпителий тўқимасига тропизмга эга бўлиб, шиллиқ қаватда папилломатоз ўсишлар, гиперкератоз, гиперплазия, яллиғланиш ҳамда эрозив ўзгаришларни юзага келтиради. Ушбу ўзгаришлар беморларда оғрик, ноқулайлик ва функционал бузилишларга сабаб бўлади. Тадқиқотда ПЦР усули орқали ОПВ инфекцияси тасдиқланган беморлар стоматологик клиник кўрикдан ўтказилди. Клиник баҳолаш жараёнида патологик элементларнинг локализацияси, шакли ва клиник кечиши ҳисобга олинди. Натижаларга кўра, папилломатоз ўсишлар ва гиперкератоз энг кўп учрайдиган ўзгаришлар ҳисобланади.

Одам папилломавируси инфекцияси инсон организмида кенг тарқалган вирусли касалликлардан бири бўлиб, оғиз бўшлиғи шиллик қаватида сезиларли таъсир кўрсатади. ОПВ эпителий тўқимасига тропизмга эга бўлиб, шиллик қаватда папилломатоз ўсишлар, гиперкератоз, гиперплазия, яллиғланиш ҳамда эрозив ўзгаришларни юзага келтиради. Ушбу ўзгаришлар беморларда оғрик, ноқулайлик ва функционал бузилишларга сабаб бўлади. Тадқиқотда ПЦР усули орқали ОПВ инфекцияси тасдиқланган беморлар стоматологик клиник кўриқдан ўтказилди. Клиник баҳолаш жараёнида патологик элементларнинг локализацияси, шакли ва клиник кечиши ҳисобга олинди. Натижаларга кўра, папилломатоз ўсишлар ва гиперкератоз энг кўп учрайдиган ўзгаришлар ҳисобланади.

Хулоса. ОПВ инфекциясида оғиз бўшлиғи шиллик қаватида кузатиладиган ўзгаришлар турли клиник кўринишларга эга бўлиб, уларни ўз вақтида аниқлаш стоматологик амалиётда муҳим аҳамият касб этади.

ORAL MUCOSAL CHANGES OBSERVED IN HUMAN PAPILLOMAVIRUS INFECTION

Abstract. This thesis focuses on morphological and clinical changes of the oral mucosa observed in human papillomavirus (HPV) infection. The main pathological manifestations, their clinical significance and diagnostic relevance are analyzed.

Human papillomavirus infection is one of the most common viral diseases worldwide and has a significant impact on the oral mucosa. HPV shows a strong affinity for epithelial tissues, leading to the development of papillomatous growths, hyperkeratosis, epithelial hyperplasia and inflammatory changes in the oral cavity. These alterations may cause discomfort and functional disturbances in patients. In this study, patients with PCR-confirmed HPV infection underwent comprehensive clinical dental examination. The localization and clinical characteristics of oral mucosal lesions were evaluated. The findings indicate that papillomatous growths and hyperkeratosis are the most frequently observed changes.

Human papillomavirus infection is one of the most common viral diseases worldwide and has a significant impact on the oral mucosa. HPV shows a strong affinity for epithelial tissues, leading to the development of papillomatous growths, hyperkeratosis, epithelial hyperplasia and inflammatory changes in the oral cavity. These alterations may cause discomfort and functional disturbances in patients. In this study, patients with PCR-confirmed HPV infection underwent comprehensive clinical dental examination. The localization and clinical characteristics of oral mucosal lesions

were evaluated. The findings indicate that papillomatous growths and hyperkeratosis are the most frequently observed changes.

Human papillomavirus infection is one of the most common viral diseases worldwide and has a significant impact on the oral mucosa. HPV shows a strong affinity for epithelial tissues, leading to the development of papillomatous growths, hyperkeratosis, epithelial hyperplasia and inflammatory changes in the oral cavity. These alterations may cause discomfort and functional disturbances in patients. In this study, patients with PCR-confirmed HPV infection underwent comprehensive clinical dental examination. The localization and clinical characteristics of oral mucosal lesions were evaluated. The findings indicate that papillomatous growths and hyperkeratosis are the most frequently observed changes.

Conclusion. Oral mucosal changes associated with HPV infection present a wide spectrum of clinical manifestations. Early diagnosis and appropriate management are essential to prevent potential complications.

Фойдаланилган адабиётлар / References:

1. Zur Hausen H. Papillomaviruses and cancer. *Nature Reviews Cancer*, 2002.
2. Syrjänen S. Oral manifestations of HPV infection. *European Journal of Oral Sciences*, 2018.
3. Neville B.W. *Oral and Maxillofacial Pathology*. Elsevier, 2016.
4. World Health Organization. *Human papillomavirus (HPV)*. 2023.
5. Abdullaeva M.M., Saifutdinov R.I. HPV-associated oral lesions. *Dentistry Journal*, 2020.